

Labklājības ministrija
Sociālās integrācijas valsts aģentūra

Dubultu prospekts 71, Jūrmala, LV-2015, tālr. 67769890, e-pasts pasts@siva.gov.lv

Jūrmalā

Sociālās integrācijas valsts aģentūras Konsultatīvās padomes sēdes protokols

2024.gada 10.aprīlī

Nr.1-22/___

Sēdes sākums: plkst. 15.00

Sēdes noslēgums: plkst. 16.00

Sēde notika tiešsaistes platformā ZOOM.

Sēdi vada: Ilona Jurševska – Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) direktore.

Sēdē piedalās Konsultatīvās padomes (turpmāk - Padome) locekļi:

Pēteris Leiškalns – Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālās drošības un veselības aprūpes eksperts

Aldis Dūdiņš – Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu un invaliditātes politikas departamenta direktors

Ivars Balodis – Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” valdes priekšsēdētājs

Edgars Vorslovs – Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents

Kaspars Biezais – Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētājs

Edgars Bērziņš – Jūrmalas izglītības pārvaldes vadītājs

Reinis Uzulnieks – Labklājības ministrijas parlamentārais sekretārs

Baiba Baškere - Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās un pieaugušo izglītības departamenta direktore

Ieva Leimane-Veldmeijere – Biedrības “Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem “ZELDA”” direktore

Solveiga Kabaka – SIVA direktora vietniece profesionālās rehabilitācijas jomā

Daiga Reinberga – SIVA direktora vietniece sociālās rehabilitācijas jomā

Inguna Zuševica – SIVA Koledžas vadītāja

Sēdē uzaicināti:

Gunta Apele – SIVA direktora vietniece finanšu un IKT jomā, projekta “RAITI” vadītāja

Liene Saukuma – SIVA rehabilitācijas pakalpojumu nodaļas vadītāja

Sēdi protokolē:

Dace Cimdiņa – SIVA Profesionālās rehabilitācijas atbalsta nodaļas vecākā eksperte

Darba kārtība:

1. ANM projekta “RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība” īstenošanas progress.
2. SIVA izglītības iestāžu apvienošana.

3. Citas aktualitātes.

I.Jurševska – atklāj sēdi, informē par darba kārtību un iepazīstina klātesošos ar sēdes dalībniekiem. Atgādina par konsultatīvās padomes funkcijām un tiesībām.

S.Kabaka – informē par ANM projekta “RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība” īstenošanas progresu (prezentācijas pielikumā).

Neformālie aprūpētāji atzīst, ka plāno savu laiku, lai ierastos uz mācībām, jo tas viņiem ir noderīgi un vērtīgi.

I.Jurševska – papildina, ka līdz šim ir pilotēti 3 apmācību moduļi: “Saskarsme”, “Aprūpētāja pašaprūpe” un “Tiesības un pienākumi”. Sekos vēl vairāki moduļi, t.sk. “Medicīna un aprūpe”, kas paredzēts tieši darbam ar aprūpi un aprūpējamo personu. Vēl plānots pilotēt ļoti nopietnu moduli “Sadzīve, vide un ergonomika”, kur apmācības vadīs SIVA ergoterapeiti. Ceram, ka šīs programmas būs pieprasītas un pēc pilotprojekta beigām. Kad visi 100 dalībnieki būs apmācīti, varēs izdarīt secinājumus, kas vēl jāuzlabo vai jāpapildina.

E.Bērziņš – ir atsevišķas izglītības iestādes, kur vidusskolas posmā ir tāds nosacīts novirziens – sagatavošana studijām ar medicīnu saistītajās augstskolās. Vai un kādas jūs redziet iespējas, ka 11. un 12.klases skolēni arī varētu kādā no moduļiem mācīties?

I.Jurševska – tuvākā nākotnē tiks domāts par specifisku moduļu radīšanu, kas būs saistīti ar sociālo aprūpi kādā institūcijā (piem. pašvaldības pansionāts), kas būtu jau ļoti precīzi orientēti uz darba tirgu. Šobrīd SIVA sagatavotie aprūpētāji nebūs specifiski sociālo dienestu aprūpētāju prototipi. RAITI dalībnieki ir neformālie aprūpētāji ģimenes locekļiem, draugiem, kaimiņiem, kuriem nav nekādu priekšzināšanu, jo aprūpētāja izglītību iegūst koledžā. Līdz ar to dalība projektā ir palīgs tiem neformālajiem aprūpētājiem, kuri ir nonākuši situācijā, kad ir jāsniedz atbalsts saviem tuvākajiem, bet nav nekādas priekšizglītības, zināšanas un pieredzes. Pēc pilotprojekta noslēguma perspektīvā ir iespēja sadarboties, lai izstrādātu specifiskāku mērķi moduļiem, kas dotu iespēju jau institūciju kontekstā darbinieku apmācībām, kuri darbojas jau mūsu pašu nozares institūcijās.

E.Bērziņš – uzskata, ka pilotprojekta kontekstā ir ļoti svarīgi runāt gan par aprūpētāja profesiju, gan par darbu un prasmēm, ko tā sevī ietver. Tātad runa nav tikai par medicīniska rakstura prasmēm, ir runa arī par psiholoģisko atbalstu un līdz ar to arī par “maigajām prasmēm” (soft skills). Ierosina, ja SIVA organizē kādas domnīcas vai ideju talkas, apdomāt jauniešu iesaisti, jo viņi ir enerģiski un vēlas izmēģināt jaunas lietas, kas varētu būt vērtīgs resurs mērķu sasniegšanā. Svarīgs ir arī tas aspekts, ka katrs jauns ieraksts CV jauniešiem ir vērtīgs. Kopumā iniciatīva ir apsveicama.

S.Kabaka – SIVA ir atvērta dažādām iniciatīvām. Projekta laikā tiks veidots Kompetenču attīstības centrs un identificēts, kāds varētu būt šī centra saturs. Jo vairāk ideju, jo saturīgāks būs pakalpojums.

I.Balodis – vai un kādas apliecības tiek izsniegtas kursam beidzoties?

S.Kabaka – informē, ka visiem neformālajiem aprūpētājiem pēc konkrētā moduļa beigām tiek izsniegta apliecība, apliecinājums, ka ir noklausīts konkrēts stundu skaits konkrētajā modulī.

I.Balodis – saistībā ar gaidāmajām Eiropas parlamenta vēlēšanām 8.jūnijā ik pa laikam parādās tādas problēmas, ka, ja cilvēkam ar invaliditāti nāk līdzī kāds cilvēks, kurš nav ne asistents, ne aprūpētājs, ne atbalsta persona un netiek ielaists. Bieži vien cilvēkiem ar kustību traucējumiem rodas situācijas, ka pavadonim neļauj iet līdzī vēlēšanu iecirknī un tālāk

balsošanas kabīnē. Šeit SIVA izdotā apliecība neformālajam aprūpētājam varētu būt noderīga.

I.Jurševska – šī ir ļoti laba ideja. Kamēr vēl nav noformatizēti noslēguma dokumenti, jāpārdomā, kāda varētu būt apliecība, kas dotu plašākas iespējas to izmantot kā personas aprūpētājam.

I.Balodis – ierosina pārdomāt apliecības formātu, lai vieglāk un ērtāk to izmantot. Ieteikums katru moduli papildināt ar nelielu, 30 minūšu garu, tieši ar ētikas aspektu saistītu informāciju, kur tiktu atspoguļotas saskarsmes ētikas jautājumi starp atbalstāmo un aprūpētāju (piem., vēlēšanu brīdī aprūpētājam ir jāizpilda sava atbalstāma griba, nevis paša griba. Nevar uzspiest savu viedokli, vai kārtot savas lietas atbalsta sniegšanas laikā, u.tt.)

S.Kabaka – ļoti labs ieteikums, attiecībā uz ētikas aspektiem jau ir domāts. Padomāsim par ētikas aspektiem kontekstā ar vēlēšanām. Runājot par apliecībām, būtu jāpadomā uz priekšu, jo šobrīd SIVA tādu apliecību, ka drīkst asistēt, nav tiesīga izsniegt, jo tiek īstenta neformālās izglītības programma. Līdz ar to tiek apliecināts, ka ir noklausīts kurss. Šis ir ļoti labs priekšlikums, ko piefiksēsim un domāsim kā varam rezlīzēt.

I.Jurševska – jāpārdomā apliecības redakcija. Iespējams, var noteikt, ka noformālais aprūpētājs ir sagatavots veikt aprūpi.

P.Leiškalns – ieteikums, ka viens dokuments, kas saņemts par noklausītu kursu varētu būt A4 formāta ar attiecīgu noformējumu, bet otrs varētu būt kabatas izmēra, lai ērti paņemt līdzi.

I.Jurševska – līdz šīm vēlēšanām vēl nebūs iespējams realizēt visas moduļu programmas. Šis varētu būt priekšdarbs nākamajām vēlēšanām.

I.Jurševska – turpina ar informāciju par RAITI projekta infrastruktūras pilnveidošanas sadaļu. Šī projekta daļa nevirzās, kā plānots saistībā ar visiem zināmo situāciju būvniecības nozarē. Diemžēl ar iepriekšējo pretendentu nācās pārtraukt sadarbību.. Šobrīd ir izstrādāts iepirkuma nolikums Slokas ielas 61 infrastruktūras pilnveidošanai. Plānots izsludināt iepirkumu ēkas renovācijai, kur ir paredzēti kapitālpārbūves darbi gan saistībā ar lifta šahtām, gan arī ar jaunu evakuācijas balkonu izbūvi, gan ventilācijas izbūvi, kas paredz nosegumu un pārsedzes maiņas.

Otrs energoefektivitātes paaugstināšanas projekts paredzēts Dubultu prospektā 71, kas ir vienkāršota siltināšana un pārbūve. Ir izstrādāta tehniskā specifikācija.

Plānots iegādāties mikroautobusu. Mikroautobuss ir paredzēts neformālo aprūpētāju modulārās programmas piedāvājumam reģionos.

I.Zuševica – informē par SIVA izglītības iestāžu apvienošanu. (prezentācija pielikumā). Šobrīd saskaņošanas procesā ir SIVA nolikums, kur noteikts, ka Koledža būs viena izglītības iestāde. Vidusskola neko nezaudē – Koledža pārņem visas vidusskolas īstenotās programmas. Tiek veidotas arī jaunas izglītības programmas. Šobrīd ir tapusi jauna profesionālās vidējās izglītības programma “Komercedarbinieks” no kuras varētu tikt atvasināti gan programmas moduļi, gan neformālās izglītības daļas (piem. Lietveža modulis, gan Personāla vadības modulis). Šis ir gan jaunums, gan arī finansiāli ļauj optimizēt resursus. Vienlaicīgi varēs piedāvāt plašāku programmu klāstu un iespēju aizvietot esošās programmas, kas prasa salīdzinoši lielu finansējumu un ir novecojušas saistībā ar darba tirgus tendencēm.

I.Jurševska – SIVA audzēkņi ir gan personas gan ar funkcionāliem, gan garīga rakstura traucējumiem. Līdz ar to, lai Koledža sevi nesadalītu daudzās un dažādās pilnveides vai tālākizglītības programmās, tā vietā tiks piedāvāti moduļi, kur, atkarībā no personas veselības

stāvokļa un funkcionēšanas spējām, varēs piedāvāt apgūt vienkāršāku vai ne tik vienkāršu apmācību moduli. Par šo tiek domāts, lai optimizētu resursus.

Viena svarīga sadaļa ir izglītība, bet otra, ne mazāk svarīga, ir rehabilitācija un atbalsts. SIVA izglītojama ir persona, kurai ir nepieciešamas lielas rūpes. Ar katru gadu audzēkņu un studentu veselības stāvoklis kļūst arvien smagāks, līdz ar to SIVA, kā pakalpojuma sniedzējs, lielā mērā iesaistīta aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu. Ir veikta klientu klasificēšana pa aprūpes līmeņiem, līdzīgi kā to dara valsts sociālās aprūpes centri, ņemot vērā personu funkcionēšanas traucējumu smaguma pakāpi. Ir noteikti 3 aprūpes līmeņi, kur trešais līmenis ir ar vissmagākajiem funkcionēšanas traucējumiem. Šis ir būtiski, jo SIVA resursi ir ierobežoti. Šobrīd tiek pārskatīti arī profesionālās rehabilitācijas pakalpojuma atbalsta grozi. Atkarībā no aprūpes līmeņa, vai tas ir 1., 2. vai 3. līmenis, uz vienu aprūpētāju var būt noteikts skaits aprūpējamo personu. Līdz šim SIVA tas netika ņemts vērā, tāpēc, lai varētu saprast kāda ir nepieciešamā kapacitāte šo pakalpojumu nodrošināt, SIVA veic analīzi.

I. Jurševska – informē par citām aktualitātēm.

SIVA uzsākusi sadarbību ar Nodarbinātības valsts aģentūru, kur plānota sadarbība saistībā ar jaunizveidoto klientu apkalpošanas centru, kas ir paredzēts cilvēkiem ar invaliditāti darba tirgus nodrošinājuma kontekstā. Kopīgi tiek domāts – kā vislabāk palīdzēt audzēkņiem un studentiem nokļūt darba tirgū, kas ir primārais SIVA mērķis.

S. Kabaka – jau trešo reizi tiks īstenots brančs ar darba devējiem. Katru reizi tiek izvēlēta kāda tēma un šoreiz, ievērojot, ka SIVA Koledža īsteno viesnīcu servisa un komercdarbinieku studiju programmas, ir ideja aktualizēt un popularizēt šīs programmas no vienas puses, aicinot studentus uzsākt studijas un, no otras puses, aicinot darba devējus motivēt pieņemt gan praksē, gan patstāvīgā darbā Koledžas absolventus. Šoreiz plānots fokusēties uz viesmīlības un uzņēmējdarbības jomu un popularizēt gan viesnīcu servisa, gan tūrisma, gan ēdināšanas jomas.

I. Jurševska – brančs plānots paneldiskusiju veidā, kur plānots aicināt viesnīcu un restorānu asociācijas pārstāvjus, lai uzzinātu par jaunumiem nozarē un darba tirgū. SIVA ir atvērta sadarbībai, lai koledžas studiju programmas būtu pieprasītas un studentiem būtu vienkāršāk startēt darba tirgū.

B. Baškere – atzīmē, ka ļoti labi, ka SIVA ir padomājusi par asociācijas dalību brančā. Aicina SIVA uzrunāt arī nozaru ekspertu padomes uzņēmējdarbības pārstāvjus. Iespējams, tieši uzņēmējdarbības ekspertu padomē ir bijusi saruna par komercdarbinieka profesijas kvalifikācijas nosaukuma maiņu. Sadarbojoties, būtu iespēja izprast esošo pozīciju gan par kvalifikāciju nosaukumiem, gan par profesiju kartēm, gan vajadzību nodrošināšanu un tālāk jau darba tirgus atrašanu.

Svarīgi, ka kopīgi veidotos tieša un skaidra savstarpēja saikne šajos jautājumos.

I. Jurševska – pateicas par dalību un diskusiju. Nākamā tikšanās reize notiks Jūrmalā, klātienē. Noslēdz sanāksmi.

Pielikumā: prezentācijas

Sanāksmes vadītāja

Ilona Jurševska

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARALSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU